

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول

مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - تل تمرین: میکا امامی - گلنر خسروخاور - حسین عطریانی

(۱)

باتوجه اینکه شرایط مرزی (BC) از نوع دیریکله است؛ می توان از روش جواب حدسی و تفکیک استفاده کرد.

بنابراین:

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} G_n(t) F_n(x)$$

$$\text{Dirichlet} \rightarrow F_n(x) = \sin\left(\frac{n\pi}{l}x\right)$$

حال باتوجه به اینکه معادله مذکور معادله موج همگن با شرایط مرزی همگن است می توان گفت:

$$G_n(t) = B_n \cos(\lambda_n t) + A_n \sin(\lambda_n t) \quad , \quad \lambda_n = \frac{n\pi}{l}$$

$$\Rightarrow u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} (B_n \cos(\lambda_n t) + A_n \sin(\lambda_n t)) \sin\left(\frac{n\pi}{l}x\right)$$

$$\xrightarrow{IC: u(x,0)=0} u(x, 0) = \sum_{n=1}^{\infty} (B_n) \sin\left(\frac{n\pi}{l}x\right) = 0 \Rightarrow B_n = 0$$

$$\xrightarrow{IC: u_t(x,0)=2 \cos\left(\frac{\pi x}{l}\right)} u_t(x, 0) = \sum_{n=1}^{\infty} (A_n \lambda_n) \sin\left(\frac{n\pi}{l}x\right) = 2 \cos\left(\frac{\pi x}{l}\right)$$

$$\Rightarrow A_n = \frac{2}{l \times \lambda_n} \int_0^l \sin\left(\frac{n\pi}{l}x\right) 2 \cos\left(\frac{\pi}{l}x\right) dx = \frac{4}{l \times \lambda_n} \left[\frac{nl(\cos(\pi n) + 1)}{\pi(n^2 - 1)} \right]$$

$$= \begin{cases} 0 & ; n = \{2k + 1 | k \in \mathbb{Z}\} \\ \frac{8l}{\pi^2(n^2 - 1)} & ; n = 2k \end{cases}$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول

مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: نیکا امامی - کمکتر خسرو خاور - حسین عطریانی

(۲)

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} \underline{u_n(t) \sin(nx)}, \quad u_t(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} u'_n(t) \sin(nx),$$

$$u_{xx}(x, t) = -n^2 \sum_{n=1}^{\infty} u_n(t) \sin(nx),$$

باجایگذاری خواهیم داشت:

$$\sum_{n=1}^{\infty} [u'_n(t) + n^2 u_n(t)] \sin(nx) = \sum_{n=1}^{\infty} h_n(t) \sin(nx),$$

و لذا

$$\begin{cases} u'_1(t) + u_1(t) = 2 \cos(t), & u_1(t) = (\sin(t) + \cos(t)) + c_1 e^{-t} \\ u'_n(t) + n^2 u_n(t) = 0, & u_n(t) = c_n e^{-n^2 t}, n \neq 1 \end{cases}$$

پس خواهیم داشت:

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} u_n(t) \sin(nx) = u_1(t) \sin(x) + \sum_{n=2}^{\infty} u_n(t) \sin(nx)$$

$$= [\cos(t) + \sin(t) + c_1 e^{-t}] \sin(x) + \sum_{n=2}^{\infty} c_n e^{-n^2 t} \sin(nx)$$

$$u(x, 0) = \sin(x) = (1 + c_1) \sin(x) + \sum_{n=2}^{\infty} c_n \sin(nx)$$

$$= \sin(x) + \sum_{n=1}^{\infty} c_n \sin(nx)$$

در نتیجه:

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر
ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹
تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول
مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - تل تمرین: میکا امامی - گلنر خسروخاور - حسین عطرسیانی

$$\sum_{n=1}^{\infty} c_n \sin(nx) = 0 \Rightarrow c_n = 0$$
$$\Rightarrow u(x, t) = [\cos(t) + \sin(t)] \sin(x)$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر
 ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹
 تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول
 مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - تل تمرین: میکا امامی - گلنر خسروخاور - حسین عطریانی

(۳)

معادله PDE همگن و شرایط مرزی ناهمگن است.

$$\begin{cases} U(x, t) = w(x, t) + v(x, t) \\ \text{dirichlet : } U(0, t) = t, \quad U(2, t) = t^2 \\ \text{lagrangian interpolation: } w(x, t) = t + \frac{x}{2}[t^2 - t] \end{cases}$$

$$U_{tt} = w_{tt} + v_{tt} = x + v_{tt} \quad , \quad U_{xx} = v_{xx} + w_{xx} = v_{xx}$$

$$IC: U(x, 0) = v(x, 0) + w(x, 0) = v(x, 0) + 0 \rightarrow v(x, 0) = U(x, 0) = e^{-2x}$$

$$U_t(x, 0) = v_t(x, 0) + w_t(x, 0) = v_t(x, 0) + \left(-\frac{x}{2} + 1\right)$$

$$\rightarrow v_t(x, 0) = \frac{x}{2} - 1$$

$$\text{جاگذاری در معادله ابتدایی : } x + v_{tt} = 4v_{xx}$$

بازنویسی معادله بر حسب v :

$$v_{tt} + x = 4v_{xx}$$

$$0 < x < 2, \quad 0 < t$$

$$v(0, t) = v(2, t) = 0$$

$$v(x, 0) = e^{-2x}, \quad v_t(x, 0) = \frac{x}{2} - 1$$

معادله موج، ناهمگن، شرایط مرزی همگن دیریکله:

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول

مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: میکا امامی - کمکتر خسرو خاور - حسین عطریانی

$$v(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} T_n(t) \sin\left(\frac{n\pi}{2}x\right)$$

$$v_{tt} = \sum_{n=1}^{\infty} \ddot{T}_n(t) \sin\left(\frac{n\pi}{2}x\right) \quad , \quad v_{xx} = \sum_{n=1}^{\infty} -\frac{n^2\pi^2}{4} T_n(t) \sin\left(\frac{n\pi}{2}x\right)$$

$$\text{جاگذاری: } \sum_{n=1}^{\infty} [\ddot{T}_n(t) + n^2\pi^2 T_n(t)] \sin\left(\frac{n\pi}{2}x\right) = -x$$

$$\text{ضریب سینوسی سری فوریه: } \ddot{T}_n(t) + n^2\pi^2 T_n(t) = \frac{2}{\pi} \int_0^2 -x \sin\left(\frac{n\pi}{2}x\right) dx = \frac{4}{n\pi} (-1)^n$$

$$\text{معادله دیفرانسیل مرتبه 2: } T_n(t) = A_n \cos(n\pi t) + B_n \sin(n\pi t) + \frac{4}{n^3\pi^3} (-1)^n$$

$$v(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} T_n(t) \sin\left(\frac{n\pi}{2}x\right)$$

$$= \sum_{n=1}^{\infty} \left[A_n \cos(n\pi t) + B_n \sin(n\pi t) + \frac{4}{n^3\pi^3} (-1)^n \right] \sin\left(\frac{n\pi}{2}x\right)$$

: جاگذاری شرایط اولیه داده شده

$$v(x, 0) = e^{-2x} = \sum_{n=1}^{\infty} \left[A_n + \frac{4}{n^3\pi^3} (-1)^n \right] \sin\left(\frac{n\pi}{2}x\right)$$

$$\text{ضریب سینوسی سری فوریه: } A_n + \frac{4}{n^3\pi^3} (-1)^n = \frac{2}{\pi} \int_0^2 e^{-2x} \sin\left(\frac{n\pi}{2}x\right) dx$$

$$A_n = \frac{2\pi n(e^{-4}(-1)^{n+1} + 1)}{n^2\pi^2 + 16} - \frac{4}{n^3\pi^3} (-1)^n$$

$$v_t(x, 0) = \frac{x}{2} - 1 = \sum_{n=1}^{\infty} (n\pi B_n) \sin\left(\frac{n\pi}{2}x\right)$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر
ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹
تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول
مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: نیکانامی - گلنهر خسروخاور - حسین عطریانی

$$n\pi B_n = \frac{2}{2} \int_0^2 \left(\frac{x}{2} - 1 \right) \sin \left(\frac{n\pi}{2} x \right) dx = \frac{-2}{n\pi}$$

$$B_n = \frac{-2}{n^2 \pi^2}$$

و در نهایت:

$$U(x, t) = w(x, t) + v(x, t)$$

$$= \left(t + \frac{x}{2} [t^2 - t] \right) + \sum_{n=1}^{\infty} [A_n \cos(n\pi t) + B_n \sin(n\pi t) + \frac{4}{n^3 \pi^3} (-1^n)] \sin \left(\frac{n\pi}{2} x \right)$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر
ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹
تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول
مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - تل تمرین: میکا امامی - گلنر خسروخاور - حسین عطریانی

(۴)

معادله PDE ناهمگن و شرایط مرزی ناهمگن است.

$$U(x, t) = T_0(t) + \sum_{n=1}^{\infty} T_n(t) \cos\left(\frac{n\pi}{l}x\right) = \sum_{n=1}^{\infty} T_n(t) \cos(n\pi x)$$

$$U_{xx} = \sum_{n=1}^{\infty} T_n(t)(-n^2 \pi^2) \cos(n\pi x) \quad , \quad U_{tt} = \ddot{T}_0(t) + \sum_{n=1}^{\infty} \ddot{T}_n(t) \cos(n\pi x)$$

$$\text{جاگذاری : } \ddot{T}_0(t) + \sum_{n=1}^{\infty} (\ddot{T}_n(t) + T_n(t)(n^2 \pi^2)) \cos(n\pi x) = -(\sin(5\pi t) + \cos(5\pi x))$$

ضرایب مشخص سینوس و کسینوس:

$$\ddot{T}_0(t) = -\sin(5\pi t)$$

$$(\ddot{T}_5(t) + T_5(t)(5^2 \pi^2)) \cos(5\pi x) = -\cos(5\pi x)$$

$$\text{پس : } \ddot{T}_5(t) + T_5(t)(5^2 \pi^2) = -1$$

$$\text{حل معادله دیفرانسیل : } T_0(t) = \frac{\sin(5\pi t)}{25\pi^2} + at + b$$

$$T_5(t) = A_5 \sin(5\pi t) + B_5 \cos(5\pi t) - \frac{1}{25\pi^2}$$

$$U(x, 0) = T_0(t) + T_5(t) \cos(5\pi x) = 0$$

$$\rightarrow \frac{\sin(0)}{25\pi^2} + a(0) + b = 0 \rightarrow b = 0$$

$$\rightarrow A_5 \sin(0) + B_5 \cos(0) - \frac{1}{25\pi^2} = 0 \rightarrow B_5 = \frac{1}{25\pi^2}$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر
ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹
تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول
مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: میکا امامی - کلمر خسرو خاور - حسین عطریانی

$$U_t(x, 0) = \dot{T}_0(t) + \dot{T}_5(t) \cos(5\pi x) = 0$$

$$\rightarrow \frac{5\pi \cos(0)}{25\pi^2} + a = 0 \rightarrow a = \frac{-1}{5\pi}$$

$$\rightarrow 5\pi A_5 \cos(0) - 5\pi B_5 \sin(0) = 0 \rightarrow A_5 = 0$$

در نهایت :

$$U(x, t) = T_0(t) + T_5(t) \cos(5\pi x)$$

$$= \frac{\sin(5\pi t)}{25\pi^2} + \frac{-1}{5\pi} t + \frac{1}{25\pi^2} (\cos(5\pi t) - 1) \cos(5\pi x)$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول

مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: میکا امامی - کمکتر خسرو خاور - حسین عطریانی

(۵)

با استفاده از رابطه $v(x, t) = u(x, t) - 100$ باید معادله زیر را حل نماییم:

$$\begin{cases} kv_{xx} = v_t, & 0 < x < 1, \quad t > 0 \\ v(0, t) = v(1, t) = 0 \\ v(x, 0) = -100 \end{cases}$$

با فرض $v(x, t) = X(x)T(t)$ و $-\lambda$ به عنوان ثابت در روش جداسازی، داریم:

$$X'' + \lambda X = 0, \quad X(0) = X(1) = 0.$$

$$T' + \lambda kT = 0$$

$$\Rightarrow X = c_2 \sin(n\pi x), T = c_3 e^{-kn^2\pi^2 t}, n \in \mathbb{N}$$

$$\Rightarrow v(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} A_n e^{-kn^2\pi^2 t} \sin(n\pi x)$$

$$\begin{aligned} v(x, 0) = -100 &= \sum_{n=1}^{\infty} A_n \sin(n\pi x) \Rightarrow A_n = 2 \int_0^1 (-100) \sin(n\pi x) dx \\ &= \frac{200}{n\pi} ((-1)^n - 1) \end{aligned}$$

$$\Rightarrow u(x, t) = v(x, t) + 100 = 100 + \frac{200}{\pi} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{((-1)^n - 1)}{n} e^{-kn^2\pi^2 t} \sin(n\pi x)$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر
ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹
تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول
مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - تل تمرین: میکا امامی - گلنر خسروخاور - حسین عطریانی

(۶)

معادله PDE همگن و شرایط مرزی ناهمگن است.

$$\begin{cases} U(x, t) = w(x, t) + v(x, t) \\ \text{Neuman: } U_x(0, t) = a(t), U_x(l, t) = b(t) \\ \text{lagrangian interpolation: } w(x, t) = xa(t) + \frac{x^2}{2l} [b(t) - a(t)] \end{cases}$$

$$\text{پس: } w(x, t) = xt^2 + \frac{x^2}{2} (0) = xt^2$$

$$U_t = w_t + v_t = 2xt + v_t \quad \text{و} \quad U_{xx} = v_{xx}$$

$$IC: U(x, 0) = v(x, 0) + w(x, 0) = v(x, 0) + 0 \rightarrow v(x, 0) = U(x, 0) = 2x + 5$$

$$\text{جاگذاری در معادله ابتدایی: } 2xt + v_t = v_{xx} + 2tx \rightarrow v_t = v_{xx}$$

بازنویسی معادله بر حسب v :

$$v_t = v_{xx}$$

$$0 < x < 1, \quad 0 < t$$

$$v_x(0, t) = v_x(1, t) = 0$$

$$v(x, 0) = 2x + 5$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر
ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹
تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول
مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - تل تمرین: میکا امامی - گلنر خسروخاور - حسین عطرسایانی

معادله گرما، همگن، شرایط مرزی همگن نیومن:

$$v(x, t) = \frac{1}{2}A_0 + \sum_{n=1}^{\infty} B_n e^{-\lambda^2 n t} \cos\left(\frac{n\pi}{1}x\right) = \frac{1}{2}A_0 + \sum_{n=1}^{\infty} B_n e^{-\lambda^2 n t} (-1)^n$$

$$A_0 = \int_0^1 (2x + 5) dx = 6$$

$$B_n = 2 \int_0^1 (2x + 5) \cos(n\pi x) dx = 2 \left(\frac{\cos(\pi n) - 1}{(n\pi)^2} \right)$$

و در نهایت:

$$U(x, t) = w(x, t) + v(x, t) = xt^2 + \frac{1}{2}A_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (B_n e^{-\lambda^2 n t} \cos(n\pi x))$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر
ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹
تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول
مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: نیکا امامی - کلمبر خسرو خاور - حسین عطریانی

(۷)

شرایط مرزی از نوع ترکیبی می باشد.

$$W(x, t) = a(t) + xb(t)$$

$$U(x, t) = V(x, t) + W(x, t)$$

$$U(0, t) = V(0, t) + W(0, t) = t^2 \rightarrow W(0, t) = t^2$$

$$U_x(\pi, t) = V_x(\pi, t) + W_x(\pi, t) = 3 + t \rightarrow W_x(\pi, t) = 3 + t$$

پاسخ حالت پایدار مساله :

$$W(x, t) = t^2 + x(3 + t)$$

$$U_{tt} = V_{tt} + 2 ; U_{xx} = V_{xx}$$

معادله را بازنویسی میکنیم :

$$V_{tt} + 2 - \alpha V_{xx} = 2x^2 \rightarrow V_{tt} - \alpha V_{xx} = 2(x^2 - 1)$$

بازنویسی شرایط مرزی و شرایط اولیه :

$$V(0, t) = 0 ; V_x(\pi, t) = 0$$

$$U(x, 0) = V(x, 0) + 3x \rightarrow V(x, 0) = 3x - 3x = 0;$$

$$U_t(x, 0) = 4 \rightarrow V_t(x, 0) = 4 - x$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول

مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: نیکانامی - گلنهر خسروخاور - حسین عطریانی

پاسخ حدسی در راستای x با توجه به شرایط مرزی:

$$X_n(x) = \sin\left(\frac{2n-1}{2\pi}\pi x\right) = \sin\left(\frac{2n-1}{2}x\right)$$

$$V(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} T_n(t) \sin\left(\frac{2n-1}{2}x\right)$$

$$V_{tt}(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} \ddot{T}_n(t) \sin\left(\frac{2n-1}{2}x\right);$$

$$V_{xx}(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} -\left(\frac{2n-1}{2}\right)^2 T_n(t) \sin\left(\frac{2n-1}{2}x\right)$$

جاگذاری در معادله:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left[\ddot{T}_n(t) + \alpha \left(\frac{2n-1}{2}\right)^2 T_n(t) \right] \sin\left(\frac{2n-1}{2}x\right) = 2x^2 - 2$$

$$\ddot{T}_n(t) + \alpha \left(\frac{2n-1}{2}\right)^2 T_n(t) = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} (2x^2 - 2) \sin\left(\frac{2n-1}{2}x\right) dx = H(n)$$

جواب عمومی معادله دیفرانسیل:

$$T_n(t) = A_n \cos \gamma t + B_n \sin \gamma t \rightarrow \gamma = \sqrt{\alpha} \left(\frac{2n-1}{2}\right)$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول

مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: نیکا امامی - کلمر خسرو خاور - حسین عطریانی

جواب خصوصی :

$$T_n(t) = C_0 \rightarrow \alpha \left(\frac{2n-1}{2} \right)^2 C_0 = H(n) \rightarrow C_0 = H(n) \frac{4}{\alpha(2n-1)^2}$$

در نتیجه خواهیم داشت :

$$T_n(t) = A_n \cos \sqrt{\alpha} \left(\frac{2n-1}{2} \right) t + B_n \sin \sqrt{\alpha} \left(\frac{2n-1}{2} \right) t + H(n) \frac{4}{\alpha(2n-1)^2}$$

$$V(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} \left[A_n \cos \left(\sqrt{\alpha} \left(\frac{2n-1}{2} \right) t \right) + B_n \sin \left(\sqrt{\alpha} \left(\frac{2n-1}{2} \right) t \right) + H(n) \frac{4}{\alpha(2n-1)^2} \right] \sin \left(\frac{2n-1}{2} x \right)$$

برای محاسبه ضرایب به شرایط IC مراجعه میکنیم:

$$V(x, 0) = 0 \rightarrow V(x, 0) = \sum_{n=1}^{\infty} \left[A_n + H(n) \frac{4}{\alpha(2n-1)^2} \right] \sin \left(\frac{2n-1}{2} x \right) = 0$$

$$\left[A_n + H(n) \frac{4}{\alpha(2n-1)^2} \right] = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} (0) \sin \left(\frac{2n-1}{2} x \right) dx = 0$$

$$A_n = -H(n) \frac{4}{\alpha(2n-1)^2}$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول

مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: نیکا امامی - کمکتر خسرو خاور - حسین عطریانی

$$V_t(x, 0) = 4 - x \rightarrow$$

$$V_x(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} \left[-A_n \sqrt{\alpha} \left(\frac{2n-1}{2} \right) \sin \left(\sqrt{\alpha} \left(\frac{2n-1}{2} \right) t \right) + B_n \sqrt{\alpha} \left(\frac{2n-1}{2} \right) \cos \left(\sqrt{\alpha} \left(\frac{2n-1}{2} \right) t \right) + H(n) \frac{4}{\alpha(2n-1)^2} \right] \sin \left(\frac{2n-1}{2} x \right)$$

$$V_x(x, 0) = \sum_{n=1}^{\infty} \left[B_n \sqrt{\alpha} \left(\frac{2n-1}{2} \right) + H(n) \frac{4}{\alpha(2n-1)^2} \right] \sin \left(\frac{2n-1}{2} x \right) = 4 - x$$

$$B_n \sqrt{\alpha} \left(\frac{2n-1}{2} \right) + H(n) \frac{4}{\alpha(2n-1)^2} = \frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} (4-x) \sin \left(\frac{2n-1}{2} x \right) dx$$

حاصل انتگرال سمت راست میشود :

$$\frac{2}{\pi} \int_0^{\pi} (4-x) \sin \left(\frac{2n-1}{2} x \right) dx = \frac{8}{(2n-1)\pi} \left[2 - \sin \left(\frac{2n-1}{2} \pi \right) \right]$$

با محاسبه انتگرال فوق ضریب B_n نیز بدست می آید

$$B_n = \left[\frac{8}{(2n-1)\pi} \left[2 - \sin \left(\frac{2n-1}{2} \pi \right) \right] - H(n) \frac{4}{\alpha(2n-1)^2} \right] \frac{2}{\sqrt{\alpha}(2n-1)}$$

و در نهایت با جاگذاری خواهیم داشت :

$$U(x, t) = V(x, t) + W(x, t) \rightarrow W(x, t) = t^2 + x(3+t)$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر
ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹
تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول
مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: میکا امامی - کلمر خسرو خاور - حسین عطرسایانی

$$U(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} \left[\left[A_n \cos(\sqrt{\alpha} \left(\frac{2n-1}{2} \right) t) + B_n \sin(\sqrt{\alpha} \left(\frac{2n-1}{2} \right) t) + H(n) \frac{4}{\alpha(2n-1)^2} \right] \sin \left(\frac{2n-1}{2} x \right) \right] + t^2 + x(3+t)$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر
ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹
تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول
مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - تل تمرین: میکا امامی - گلنر خسروخاور - حسین عطریانی

۸) سوال امتیازی:

با روش تفکیک متغیر ها خواهیم داشت :

$$U(x, t) = X(x)T(t) \rightarrow X''(x)T(t) = \frac{1}{c^2}X(x)\dot{T}(t)$$

$$ODE X : X''(x) + k^2 X(x) = 0 \rightarrow X_k(x) = A_k \cos(kx) + B_k \sin(kx)$$

$$ODE T : \dot{T}(t) + (ck)^2 T(t) = 0 \rightarrow T_k(t) = e^{-(ck)^2 t}$$

$$U_k(x, t) = [A_k \cos(kx) + B_k \sin(kx)] e^{-(ck)^2 t}$$

$$\frac{\partial U_k}{\partial x} = [-kA_k \sin(kx) + kB_k \cos(kx)] e^{-(ck)^2 t}$$

$$\frac{\partial U_k}{\partial x}(0, t) = kB_k \cos(kx) = 0 \rightarrow B_k = 0$$

$$U_k(x, t) = [A_k \cos(kx)] e^{-(ck)^2 t} \rightarrow k \in [0, \infty)$$

$$U(x, t) = \int_0^\infty A_k e^{-(ck)^2 t} \cos(kx) dk$$

$$U(x, 0) = \int_0^\infty A_k \cos(kx) dk = e^{-\alpha x} \cos(\beta x)$$

در ادامه برای محاسبه ضریب ثابت کافی است که ضریب کسینوسی انتگرال فوریه عبارت سمت راست تساوی را محاسبه کنیم.

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول

مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: نیکانامی - کلمر خسرو خاور - حسین عطریانی

$$\begin{aligned} A_k &= \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} e^{-\alpha x} \cos(\beta x) \cos(kx) dx \\ &= \frac{2}{\pi} \int_0^{\infty} e^{-\alpha x} \frac{1}{2} [\cos((\beta - k)x) + \cos((\beta + k)x)] dx \\ &= \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} e^{-\alpha x} \cos((\beta - k)x) dx + \frac{1}{\pi} \int_0^{\infty} e^{-\alpha x} \cos((\beta + k)x) dx \end{aligned}$$

از تبدیل لاپلاس کسینوس برای محاسبه پاسخ انتگرال فوق استفاده میکنیم.

$$A_k = \frac{1}{\pi} \left[\frac{\alpha}{\alpha^2 + (\beta - k)^2} + \frac{\alpha}{\alpha^2 + (\beta + k)^2} \right]$$

$$U(x, t) = \int_0^{\infty} \frac{1}{\pi} \left[\frac{\alpha}{\alpha^2 + (\beta - k)^2} + \frac{\alpha}{\alpha^2 + (\beta + k)^2} \right] e^{-(ck)^2 t} \cos(kx) dk$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول

مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - تل تمرین: میکا امامی - گلنر خسروخاور - حسین عطریانی

۹) سوال امتیازی:

با فرض $u = X(x)T(t)$ داریم:

$$u_{xx} = tu_t \rightarrow X''T = tXT' \xrightarrow{\div XT} \frac{X''}{X} = \frac{tT'}{T}$$

$$u(0, t) = u(\pi, t) = 0 \rightarrow X(0) = X(\pi) = 0$$

$$\frac{X''}{X} = \frac{tT'}{T} = -\lambda^2$$

$$\frac{X''}{X} = -\lambda^2 \Rightarrow X'' + \lambda^2 X = 0 \Rightarrow X = A \sin(\lambda x) + B \cos(\lambda x)$$

$$X(x) = A \sin(\lambda x) + B \cos(\lambda x) \xrightarrow{x=0} 0 = 0 + B \Rightarrow B = 0$$

$$X(x) = A \sin(\lambda x) \xrightarrow{x=\pi} 0 = A \sin(\lambda \pi) \Rightarrow \lambda \pi = k\pi \Rightarrow \lambda = k \Rightarrow X(x) = A \sin(kx)$$

$$\frac{tT'}{T} = -\lambda^2 \Rightarrow \frac{tT'}{T} = -k^2 \Rightarrow \ln(T) = -k^2 \ln(t) + c$$

$$\Rightarrow \ln(T) = \ln(Dt^{-k^2}) \Rightarrow T(t) = Dt^{-k^2}$$

$$u(x, t) = \sum_{k=1}^{\infty} X(x)T(t) = \sum_{k=1}^{\infty} [A(\sin kx)(Dt^{-k^2})] = \sum_{k=1}^{\infty} [E_k t^{-k^2} (\sin kx)]$$

$$u(x, t) = \sum_{k=1}^{\infty} [E_k t^{-k^2} (\sin kx)] \xrightarrow{t=1} 1 = \sum_{k=1}^{\infty} [E_k (\sin kx)]$$

دانشگاه تهران - دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

ریاضیات مهندسی - نیم سال دوم سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹

تمرین 5: معادلات با مشتقات جزئی مرتبه اول

مدرس: دکتر مهدی طالع ماسوله - حل تمرین: میکا امامی - کمکسر خسروخاور - حسین عطریانی

$$\Rightarrow E_k = \frac{2}{L} \int_0^L l \times \sin(kx) dx \xrightarrow{L=\pi} E_k = \frac{2}{\pi} \int_0^L \sin(kx) dx \rightarrow E_k$$

$$= \left(\frac{2}{\pi}\right) \left(\frac{-1}{k}\right) (\cos(k\pi) - 1)$$

$$\begin{cases} E_{2n} = 0, n \in \mathbb{N} \\ E_{2n+1} = \frac{4}{\pi(2n+1)}, n \in \mathbb{W} \end{cases}$$

$$u(x, t) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{4}{\pi(2n+1)} t^{-(2n+1)^2} \sin((2n+1)x)$$